

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 12, 2018

2018-03-21

Sammanfattning

Oljemarknaderna präglas fortsatt av en hög amerikansk oljeproduktion och prognoser om både en stark framtida efterfrågan men också en rekordhög amerikansk skifferoljaproduktion.

De amerikanska lagren har ökat under de senaste två veckorna, vilket försvagar priserna. Samtidigt råder marknadsosäkerhet kring utvecklingen i Venezuela och eventuella striktare sanktioner mot landet, som kan slå mot oljeproduktionen. En ny utrikesminister i USA kan också indikera en ny riktning för amerikansk utrikespolitik i frågan om kärnvapenavtalet med Iran som USA och några andra europeiska länder har ingått. Skulle USA gå ur avtalet eller införa ytterligare sanktioner mot Iran riskerar det också att minska utbudet.

Den europeiska gasmarknaden, främst den nordvästeuropeiska marknaden, fortsätter att präglas av hög volatilitet. Marknaden har under den senaste månaden styrts av hög efterfrågan och minskad flexibilitet i systemet med sjunkande lagervolymer och volatila väderprognoser. Detta har skapat osäkerhet på marknaden och priserna styrs i allt högre utsträckning av förväntningar baserat på väderprognoser.

På vissa marknader har lagernivåerna börjat närma sig kritiska nivåer, vilket lett till att till exempel den danska och svenska marknaden fram till vecka 12 har befunnit sig i krisnivå: ”tidig varning”.

Kraftpriserna i Kontinentaleuropa har de senaste veckorna varit förhållandevis höga, detta som en konsekvens av den senaste tidens kalla väder.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	4
Naturgasmarknaderna	7
Nyheter i korthet: Naturgas	9
Europeisk kraftproduktion	11

Priser vid stängning den 19/3

Olja	ICE Brent, front month		
	67,38	USD/fat	↓*
Naturgas	ICAP TTF, day ahead		
	20,4	EUR/MWh	↑*
Kol	ICE AP12, front month		
	79,5	USD/ton	↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	11,14	EUR/ton	↓*

* Pilen indikerar prisrörelse från föregående dag.

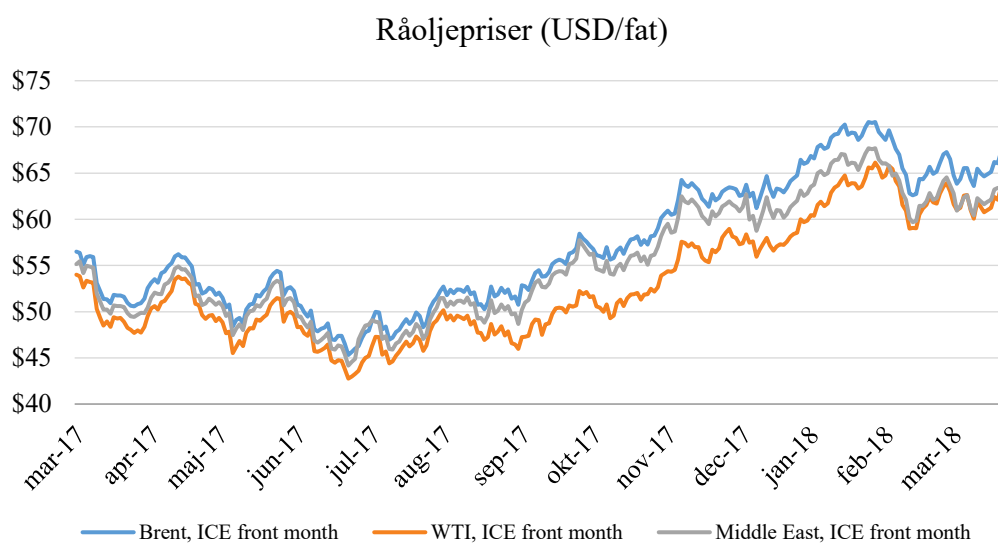
Save the date! Energimyndighetens Forum för globala energifrågor bjuder in till ett seminarium om IMO:s nya globala utsläppskrav. Läs mer på www.energimyndigheten.se/energiforum.

Oljemarknaderna

Priserna steg med över \$1 i början av andra veckan i mars när det internationella energiorganet IEA:s rapport Oil 2018 publicerades. Rapporten prognosticerar bland annat globalt utbud och efterfrågan på olja till 2023. Enligt rapporten beräknas den globala efterfrågan vara fortsatt robust, vilket var stärkande för priserna. Enligt IEA är det osannolikt att efterfrågan på olja når sin kulmen inom de kommande fem åren.

Vidare beräknas produktionsökningen komma från icke OPEC-länder och då främst från US, Brasilien, Kanada och Norge. Amerikansk skifferproduktion förväntas stå för den största utbudsökningen, med en andra våg av amerikansk skifferproduktion i antågande till följd av högre priser enligt IEA:s ordförande Fatih Birol.

I början av mars släppte den amerikanska energimyndigheten EIA sin senaste Short Term Energy Outlook, där myndigheten prognosticerar priset på Brent till i genomsnitt \$62/fat under både 2018 och 2019, jämfört med i genomsnitt \$54/fat under 2017. WTI prognosticeras uppgå till i genomsnitt \$4/fat lägre än Brent under både 2018 och 2019.

Källa: Montel.

EIA uppskattade att amerikansk råoljaproduktion uppgick till i genomsnitt 10,3 miljoner fat per dag i februari, vilket är en ökning om 230 000 fat per dag jämfört med januari's produktion, då delar av produktionen frös i Permian och i Bakken. Råoljaproduktionen beräknas öka till i genomsnitt 10,7 miljoner fat per dag under 2018, vilket i sådana fall skulle vara en historisk rekordnivå för årlig produktion, överstigande det tidigare rekordet om 9,6 miljoner fat per dag som sågs 1970. EIA prognosticerar att råoljaproduktionen kommer ligga på i genomsnitt 11,3 miljoner fat per dag under 2019.

De höjda prognoserna för den amerikanska produktionen verkade försvagande på priserna och dämpade effekten av starka efterfrågeprognoser.

Priserna sjönk ytterligare när EIA presenterade de amerikanska kommersiella lagren som under första veckan i mars steg med 2,4 miljoner fat. Också en tidvis starkt dollar har

påverkat priserna nedåt. Andra veckan i mars steg de amerikanska lagren ytterligare med 5 miljoner fat, vilket sänkte priserna, samtidigt som IEA i sin senaste månatliga Oil Market Report skrev upp den global oljeefterfrågan för 2018 med 90 000 fat per dag jämfört med februaris rapport. I sin månatliga rapport Monthly Oil Market Report ökade OPEC sin prognos över amerikansk skifferoljeproduktion.

Andra veckan i mars stängde priserna på relativt hög nivåer efter att det amerikanska arbetsmarknadsdepartementet presenterade siffror över den amerikanska ekonomin som visade att 313 000 jobbtillfällen tillkom i februari, vilket är den största månatliga ökningen på över ett år. Förra veckan sjönk dock priserna något när EIA publicerade information om en ytterligare ökande amerikansk oljeproduktion och enligt ett uttalande från Commerzbank gör den snabbt ökande amerikanska skifferoljeproduktionen det i princip omöjligt för priserna att stiga. Priserna sjönk också efter att den amerikanska presidenten Donald Trump meddelade att Rex Tillerson inte får fortsätta som utrikesminister, utan kommer ersättas av chefen för CIA Mike Pompeo. Skiftet i utrikesminister kan komma att påverka USA:s politiska inriktning i frågan om kärnvapenavtalet med Iran samt sanktioner mot Venezuela. Båda frågor där Tillerson har förespråkat en mer diplomatisk och försiktig väg framåt medan Pompeo tidigare har varit kritisk mot Iranavtalet och förespråkat kraftigare sanktioner mot Venezuela. Skulle denna utveckling bekräftas under våren är det stärkande för oljepriserna, eftersom båda riktningarna leder till ett minskat globalt oljeutbud. Samtidigt ökar, i sådana fall, OPEC:s med fleras handlingsutrymme inom ramen för produktionsminskningsavtalet.

Marknaden har också på sistone försökt värdera effekterna av amerikanska ståltullar som Trump har presenterat. Ståltullar som leder till en minskad global handel kan få negativ påverkan på användningen av petroleumprodukter, ibland annat inom sjöfartssektorn och i vägtransporter.

Nyheter i korthet: Olja

Statoil byter namn till Equinor

Politik: Statoils styrelse föreslår att företaget byter namn till Equinor. Namnet kommer officiellt att föreslås till aktieägarna för röstning vid årsstämman den 15 maj men den norska regeringen, som är Statoils majoritetsägare, uppges stödja förslaget. Enligt ett officiellt uttalande från Statoil, ska namnbytet stödja företagets strategi och utveckling mot att bli ett bredare energiföretag.

Enligt Statoils ordförande Jon Erik Reinhardsen befinner sig världen i den största energiomställningen under modern tid, och Statoil ämnar ligga i framkant. Namnet Equinor syftar dels till det norska ursprunget och dels till ord som equal, equality, equilibrium och liknande. Enligt Statoils CEO Eldar Saetre speglar Equinor företagets ursprung och värderingar och vad företaget ämnar vara i framtiden.

Statoil presenterade sin nya strategi under 2017 och satte då tydligt riktlinjer för sin långsiktiga portfölj. Företaget vill utveckla långsiktiga värden på den norska kontinentalsockeln, fördjupa sig i sina kärnområden och utveckla nya tillväxtpotentialer internationellt. Ett fokus som har lyfts i och med den nya strategin har varit att Statoil ska dra nytta av effektiv kolväteanvändning och positionera sig inom området förnybar energi. Företaget förväntas investera 15–20 procent av totala capex i nya energilösningar vid 2030.

Totals uppköp av Maersk Oil and Gas klart

Marknad/Produktion: Franska oljeföretaget Total slöt ett avtal värt \$7,5 miljarder med Danmarks Maersk Oil och

Gas i torsdags, vilket gör att Total går om Shell och blir den näst största producenten i Nordsjön, efter norska Statoil.

Förvärvet av Maersk görs från moderföretaget AP Moller-Maersk och tillkännagavs först i augusti förra året. Förvärvet tillför en produktion om 160 000 fat oljeekvivalenter per dag till Total i år och förnyar Totals Nordsjöportfölj med flera stora projekt.

Avtalet slutfördes efter att den danska energimyndigheten godkände köpet i förra veckan. Totals VD Patrick Pouyanné sa i ett uttalande att avtalet visar Totals strategi att bygga på sina styrkor och utöka sin närvaro i sina kärnområden, varav Nordsjön är ett, samt att styrka sitt ledarskap i området. Köpet förbättrar också Totals världsomspännande portfölj.

Total får genom köpet en 8,44 procents andel i norska jättefältet Johan Sverdrup, en 49,99 procents andel i Storbritanniens gasfält Culzean, samt en 31,2 procents andel i danska gasfältet Tyra. Produktion från tillgångarna är beräknat till mer än 200 000 fat oljeekvivalenter per dag vid början av 2020-talet. Avtalet kan också göra att Total kör om konkurrenten Chevron genom att öka sin olje- och gasproduktion till 2 miljoner fat oljeekvivalenter per dag i slutet av årtiondet, förutsatt att produktionen från Johan Sverdrup går som planerat.

Total har sagt att Maersks volymer representerar produktion med stora marginaler, där break even för positivt kassaflöde ligger under \$30/fat. På grund av befintliga operativa och kommersiella överlappningar, främst i Nordsjön,

förväntas även synergier på \$400 miljoner/år fångas upp från avtalet.

En av de största utmaningarna för Total när de tar över Maersk är upprustningen av gasfältet Tyra i Nordsjön. Det åldrande Tyra-fältet, som är väsentlig för Danmarks gasindustri, och även Sveriges, där över 90 procent av landets gasproduktion bearbetas genom fältets anläggningar, har hotats med permanent nedläggning från 2018 på grund av dålig finansiering. I mars 2017 ingick Maersk och deras partners en överenskommelse med den danska regeringen om att upprätthålla Tyra-fältets drifttid genom förbättrade skattevillkor.

Det slutliga investeringsbeslutet togs i december, vilket tillåter fältet att vara i drift i ytterligare 25 år och ökar möjligheterna till nya utvecklingar i den danska sektorn i Nordsjön.

Mer kanadensisk råolja via räls

Infrastruktur/Utbud: Mer kanadensisk råolja kan komma att transporteras via räls till USA vid årets mitt, vilket borde minska trycket på Western Canadian Selects råoljepriser. Detta meddelade Alex Pourbaix, VD för Cenovus Energy.

Den nuvarande obalansen i uttagskapacitet är relativt liten meddelade han under CERAWEEK i Houston nyligen. En väldigt liten obalans i uttagskapacitet kan dock driva stora skillnader. Pourbaix menar på att det i dagsläget finns rälskapacitet för 300 000 fat/dag som inte är i bruk. Genom att endast fylla en del av denna rälskapacitet skulle de skillnaderna kunna minska signifikant. Från årets mitt och framåt kommer sannolikt mer olja transporteras via räls.

Trots avsaknaden av rörledningskapacitet är Pourbaix trygg med Kanadas möjligheter att konkurrera på marknaden vid amerikanska gulfen. Kanada har tagit en del av marknaden där sedan råoljeproduktion i Mexiko och Venezuela minskat.

Industrikännare är tveksamma till att Venezuela kan återuppta sin produktion i närtid medan Mexiko är i processen av att öppna sin uppströms oljeindustri för utomstående företag, då de är angelägna om att återta marknadsandelar i den amerikanska gulfen. ”Vi kommer tillbaka... Vi kommer inte att lämna marknaden till kanadensarna” meddelade Juan Carlos Zepeda Molina, från den nationella kolvätekommissionen i Mexiko (Comisión Nacional de Hidrocarburos). ”Vi har stora och viktiga fält i Mexiko som endast är i uppstartsfasen av sin utveckling och som består i tung råolja. Om utomstående företag tar sig in i dessa fält kan produktionen starta redan inom två till tre år.” Närheten till amerikanska gulfen har också möjligheten att verka som en fördel för mexikanskt producerad råolja. Medan det finns stora möjligheter för produktionen i Mexiko är det i nulägetenklare för företag att producera från oljetjärsanden i Kanada och producera 100 000 fat per dag än det kommer vara för Mexiko att starta igång hela mekanismen kring den privata och offentliga sektorn för industrin.

Splittring mellan Iran och Saudiarabien över OPEC policy

Politik/Utbud: Iran rör upp potentiella problem inom OPEC genom att återuppta debatten om när man ska signalera ett slut på organisationens nuvarande produktionsminskningsavtal med bland andra Ryssland.

Irans oljeminister Bijan Zanganeh hävdar att högre oljepriser återupplivar ytterligare amerikansk skifferproduktion på OPEC:s bekostnad. I en ny intervju med Wall Street Journal sa oljeministern att OPEC:s medlemsländer kan komma överens om en ny strategi för att avsluta sina produktionsminskningar från och med 2019 under sitt nästa möte den 22 juni 2018. Zanganeh insisterar att Saudiarabien är med på detta förslag men hans budskap går emot signaler om ett mer långsiktigt samarbete mellan OPEC och producenter utanför gruppen ledd av Ryssland.

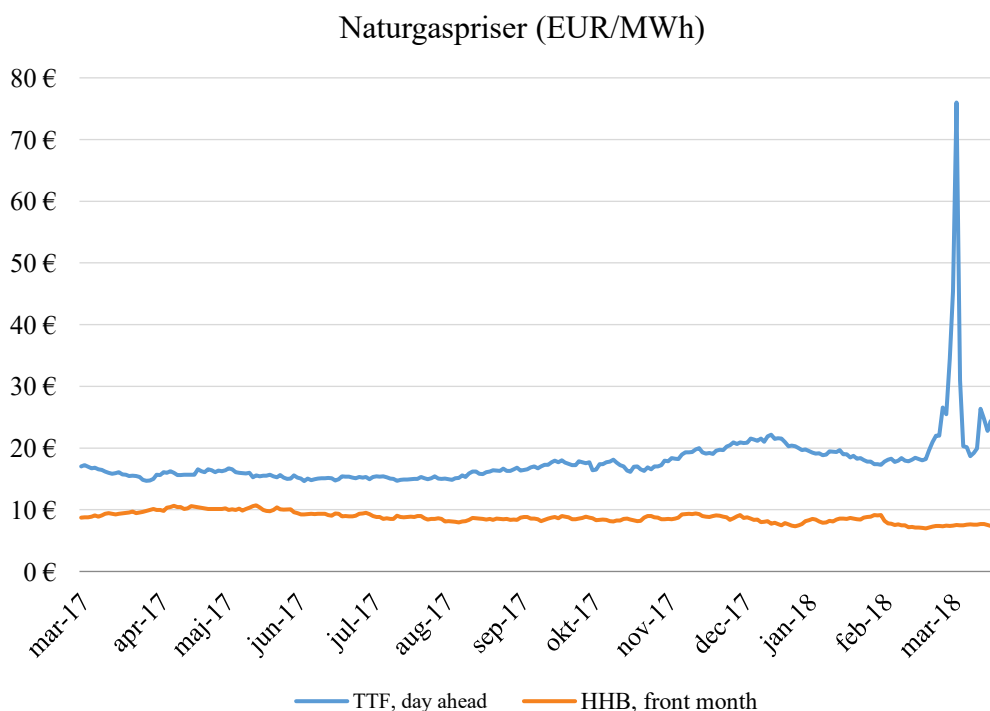
Även om Zanganeh kan ha en poäng vad gäller skifferproduktionen kan Iran rimligtvis pumpa ytterligare 100 000 fat/dag över sin nuvarande utgångsnivå

på cirka 3,83 miljoner fat/dag, enligt konsultbyrån Platts. Enligt Bassam Fattouh, chef för oljeprogrammet vid Oxford Institute for Energy Studies, har Iran inte befogenhet att motsätta sig produktionsminskningsavtalet. Fattouh konstaterar även att landet inte har uttryckt oro över effekten av högre priser på utbud och efterfrågan tidigare. I sin medellångsiktiga oljemarknadsprognos, som släpptes i förra veckan, var det internationella energiorganet IEA ännu mindre optimistisk om Irans oljeindustri. IEA uppskattar att Iran skulle kunna upprätthålla en produktionsnivå om 3,85 miljoner fat/dag under 2018 och 3,90 miljoner fat/dag under 2019. Sannolikt inte tillräckliga volymer för att kunna ändra på nedskärningarna från OPEC på egen hand.

Naturgasmarknaderna

Den europeiska gasmarknaden, främst den nordvästeuropeiska marknaden, fortsätter att präglas av hög volatilitet. Marknaden har under den senaste månaden styrts av hög efterfrågan och minskad flexibilitet i systemet med sjunkande lagervolymer och volatila väderprognoser. Detta har skapat osäkerhet på marknaden och priserna styrs i allt högre utsträckning av förväntningar baserat på väderprognoser. Att priserna i allt större utsträckning har styrts av förväntningar kan ses som en positiv signal då prisuppgångar, som resultat av prognoser om kallare temperaturer framöver, har lyckats stimulera större flexibilitet i utbudet. Den ryska exporten till Europa har visat sig vara väldigt priskänslig, då utbudskurvan följt prisutvecklingen på ett positivt sätt. I och med stigande europeiska spotpriser har också fler LNG-leveranser nått den europeiska marknaden då prisskillnaden mellan de europeiska och de asiatiska spotpriserna har minskat.

Under slutet av vecka 10, vecka 11 och under början av vecka 12 återhämtade sig de europeiska spotpriserna från de rekordhöga priserna som präglade marknaden veckan innan. Den starka prisuppgången berodde på den köldknäpp som drivit marknaden. I och med att temperaturerna återgick till säsongsnormala sjönk spotpriserna. Sårbarheten i systemet var dock högre i och med att stora uttag ur lager hade skett på samtliga marknader i Europa. Under vecka 12 visade väderprognoserna på en ytterligare köldknäpp som skulle komma till Nordvästeuropa under slutet av vecka 12 och in i vecka 13. Spotpriserna svarade direkt med att gå upp, och handlas fortfarande på relativt höga nivåer.

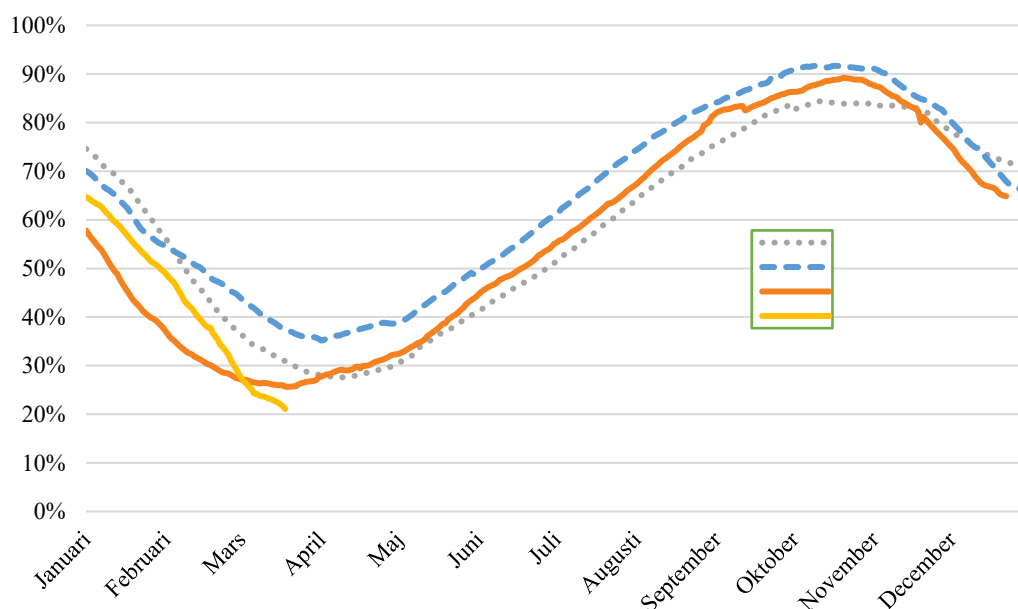

Källa: Montel.

Lagernivåerna på samtliga europeiska marknader har sjunkit drastiskt under mars månad som ett resultat av det kalla vädret och den höga efterfrågan. Uttag ur lager har dock varierat på olika marknader. På vissa marknader har lagernivåerna börjat närma sig kritiska nivåer, vilket lett till att till exempel den danska och svenska marknaden fram till vecka 12 har befunnit sig i krisnivå: "tidig varning" då de låga lagervolymerna i kombination med hög efterfrågan bedömts utgöra en viss försörjningsrisk.

De nordvästeuropeiska lagren uppgick den 17 mars till 7,5 miljarder kubikmeter, vilket är 5 miljarder kubikmeter lägre än för samma period förra året. Givet att vinterperioden snart är över så utgör de totala lagernivåerna, för den europeiska marknaden, inget direkt hot mot försörjningen men det sätter större press på marknadsaktörer att injicera mer gas i lager under injiceringsperioden.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Nyheter i korthet: Naturgas

Shell återupplivar saudiska gasambitioner

Produktion/Investeringar: Det brittiska energibolaget Shell återupptar sina gasambitioner i Saudiarabien efter att ha nått en preliminär överenskommelse om att utforska gasutvecklingsmöjligheter tillsammans. Statliga Saudi Aramco letar efter möjligheter att producera och bearbeta mer gas som en del av landets planer på att minska landets oljeberoende för kraftproduktion, och petrokemiindustrin.

Samförståndsavtalet tecknades under det första brittiska besöket för kronprinsen Mohammed bin Salman och kan potentiellt täcka både uppström- och nedströmprojekt, sade Sally Donaldson, talesperson för Shell.

”Detta relaterar till vårt arbete med att stödja Saudi Aramcos gasambitioner” meddelade Donaldson i ett e-mail till konsultbyrån Platts.

Saudi Aramco har på senare år utökat sitt fokus på naturgas och tecknat ett antal internationella samförståndsavtal för samarbete i gasprojekt, framför allt med ryska företag, i planen om att minska oljeberoende för inhemsk kraftproduktion och därigenom frigöra mer olja för export.

Saudiarabien förfogar över världens femte största naturgasreserver enligt den amerikanska energimyndigheten EIA. Dock är sektorn fortsatt underutvecklad, till stor del som en konsekvens av generösa energibidrag som har hållit inhemska gaspriser låga.

I ljuset av kronprins Mohammed bin Salmans Vision 2030 och dess ekonomiska reformer planerar Riyadh att

öka priserna för att attrahera investeringar uppströms. Aramco siktar på att dubbla sin gasproduktion till 23 miljarder kubikfot per dag till 2026.

Shell är i dagsläget världens största oberoende LNG-producent, vilket inkluderar Prelude, världens största flytande LNG-plattform utanför Australien.

Uniper rättfärdigar Nord Stream 2

Infrastruktur/Politik: Energiföretaget Unipers VD Klaus Schäfer meddelade för två veckor sedan att europeisk naturgasproduktion kommer att minska väsentligt de kommande åren medan efterfrågan kommer att öka, vilket leder till att importbehovet av gas också kommer att öka.

Schäfer rättfärdigade i och med detta, Unipers medverkan i det planerade Nord Stream 2-projektet. Uniper, tillsammans med tre andra europeiska energibolag delfinansierar gasledningen som utvecklas av det ryska statliga energibolaget Gazprom.

Schäfer sade ”Jag är medveten om den offentliga debatten om huruvida detta projekt är nödvändigt eller inte. Men faktum är att europeisk gasproduktion kommer att minska märkbart över tid samtidigt som vi väntar oss en ökad användning, vilket innebär att Europa kommer att behöva importera mer gas”.

Schäfer meddelade på en presskonferens att utbyggnad av naturgasinfrastrukturen och diversifiering av Unipers leverantörer är nödvändigheter för att garantera försörjningstrygghet i framtiden.

Det tyska företaget är även aktiva på LNG-marknaden och importerar både från USA och via den södra gaskorridoren från mellanöstern.

”I samspel med andra källor är Ryssland en viktig och pålitlig leverantör,” sade han vidare.

Gasledningen Nord Stream 2 kommer att dubbla kapaciteten för överföring mellan ryska gasfält till Tyskland via Östersjön. Kapaciteten på ledningen är planerad till 55 miljarder kubikmeter per år till Europa ökar Rysslands möjligheter att kringgå transit genom Ukraina.

Ryska gasjätten flyttar tillbaka jobb till St Petersburg

Politik/Marknad: Ryska statliga gasjätten Gazprom ska flytta hundratals jobb från sina utländska handels- och exportkontor, inklusive Storbritannien, till St Petersburg. Detta enligt konsultbyrån Platts.

Informationen om omorganiseringen sker just när relationen mellan Ryssland och Storbritannien, där Gazprom har sitt största handelskontor i utlandet, är som mest spänd. Detta efter att den brittiska premiärministern Teresa May uttalat sig om att Moskva låg bakom mordförsöket på den före detta ryska dubbelspionen i en brittisk stad nyligen. Beslutet om

omorganiseringen ska dock ha tagits redan tidigare i år.

Enligt en källa är beslutet en del i en bredare trend av ryska statsägda företag som flyttar tillbaka från väst och en del av president Vladimir Putins strävan att återsamla kapital nationellt för att minska effekten av sanktioner, samt stärka den inhemska ekonomin.

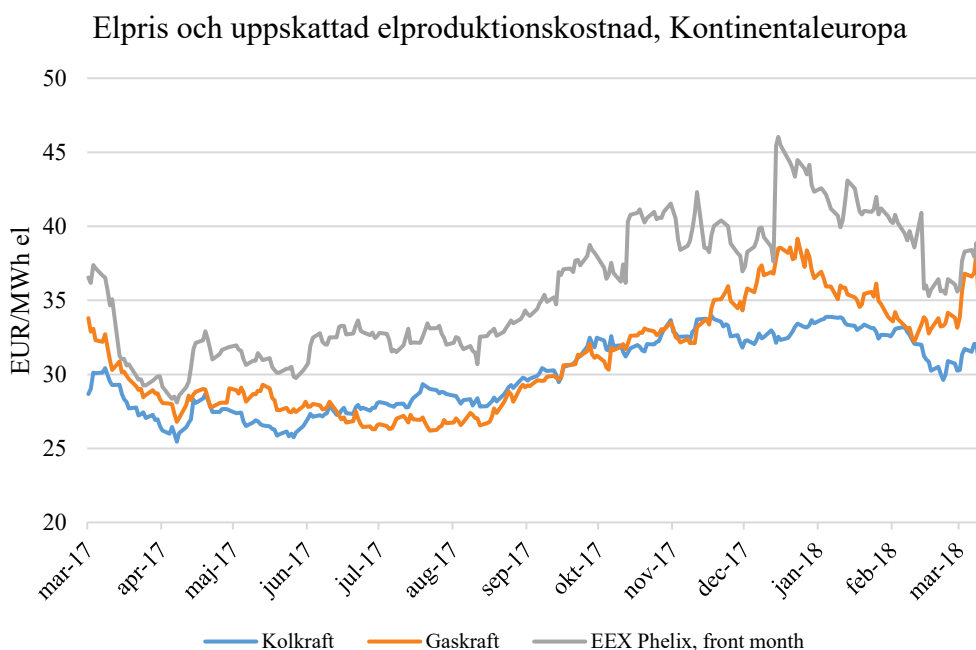
Gazprom, som har sitt högkvarter i St Petersburg, har informerat om omorganiseringen vid sitt utlandskontor men har inte gett några detaljer eller angett några siffror. Dock har en talesperson för Gazprom meddelat att syftet med omorganiseringen är att stärka företagets position utomlands.

Gazproms utländska handels och exportkontor sysselsätter cirka 2000 personer varav cirka 1000 är stationerade i London. Det finns även kontor ibland annat Paris, Houston, Singapore, samt i en del städer i Tyskland. Av dessa 2000 är inte alla handlare utan även finans- och logistikspecialister innefattas.

Efter Rysslands annektering av Krim i Ukraina under 2014 infördes en rad sanktioner från både USA och EU mot Ryssland och ryska företag, och relationerna har ytterligare försämrats efter att Ryssland anklagas för att ha påverkat det amerikanska presidentvalet 2016.

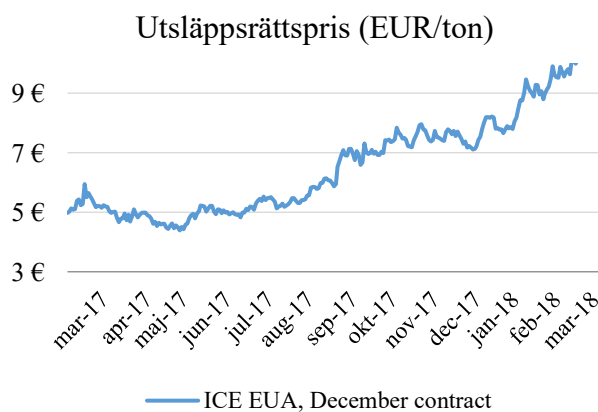
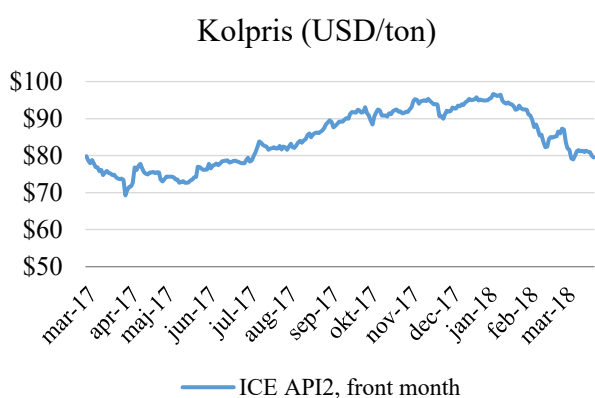
Europeisk kraftproduktion

Kraftpriserna i Kontinentaleuropa har de senaste veckorna varit förhållandevis höga, detta som en konsekvens av den senaste tidens kalla väder.

Källa: Montel.

Under den senaste tvåveckorsperioden har kolpriset sjunkit till sitt lägsta pris sedan förra sommaren. API2 kontrakten för 2019 handlades för \$74,40/ton, det lägsta priset sedan augusti 2017. De främsta anledningarna till det sjunkande priset anses vara minskad efterfrågan på den asiatiska marknaden tillsammans med låga gaspriser.

Källa: Montel.

Priserna på utsläppsrätter har fortsatt att öka under de senaste två veckorna och stängde under förra veckan på strax över €11/ton. Detta var första gången på över sex år som stängningspriserna nått över denna nivå. Samtidigt menar analytiker att priserna kan komma att sjunka rejält i fallet om ingen överenskommelse nås med Storbritannien i samband med deras uttåg ur EU. I förra veckan meddelades även att EU-medlemsländerna delat ut 74 procent av de utsläppsrätter som delas ut gratis. Deadline för detta är egentligen 28:e februari men denna deadline har sällan hållits av medlemsländerna.